

17.3.2020

לכבוד
מר רמי גראור
מנכ"ל שירות התעסוקה הישראלי
באמצעות פקס: 026326654

לכבוד
מר מאיר שפיגלר
מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי
באמצעות: 02-6519122

דחוף!
שלום רב

**הנדון: העדר אפשרות להגשת תביעה מקוונת לדמי אבטלה במוסד לביטוח לאומי ולהירשם
בשירות התעסוקה הישראלי בשפה הערבית**

1. בשם האגודה לזכויות בישראל וארגון העובדים מען אנו פונים אליכם ומבקשים לתרגם, באופן מיידי, לשפה הערבית את הטופס המקוון לדמי אבטלה באתר המוסד לביטוח לאומי, ואת הטופס המקוון לרישום ראשוני לתובע דמי אבטלה והבטחת הכנסה באתר שירות התעסוקה הישראלי (להלן טופס רישום ראשוני) ולהעלות טופס למילוי ידני לאתר בשתי השפות העברית והערבית; לאפשר לפונים למלא טפסים אלו בשפה הערבית ולטפל בפניותיהם תוך זמן סביר. כמו כן נבקש לתרגם את כל ההודעות והעדכונים לשפה הערבית באתר שירות התעסוקה בערבית.
 - העדר טפסים לדמי אבטלה ורישום ראשוני בשפה הערבית פוגע בזכות לקיום בכבוד של עשרות אם לא מאות עובדים, אזרחים ותושבים ערבים, ובאופן מיוחד תושבי ירושלים המזרחית, אשר נכפתה עליהם חופשה ללא תשלום בעקבות התפשטות הקורונה.
 2. בהתאם להודעת המוסד לביטוח לאומי מיום 9.3.2020, אשר פורסמה בשפה העברית והערבית, עובד הנאלץ לצאת לחופשה ללא תשלום בעקבות התפשטות הקורונה "יוכל להתחיל לקבל דמי אבטלה גם אם הוא לא ניצל את כל ימי החופש שלו." כדי לקבל את דמי האבטלה על העובד לבצע שני דברים: ראשית להירשם און-ליין באתר שירות התעסוקה. בהודעה נמסר כי כל מי יירשם עד 19.3.2020 ייחשב כאילו נרשם ביום 15.3.2020, וכי אין צורך להגיע פיזית לשירות התעסוקה (המועד הוארך בהתאם להודעה באתר שירות התעסוקה מהיום עד ל-26.3.2020). שנית, למלא טופס מקוון באתר המוסד לביטוח לאומי להגשת תביעת דמי אבטלה. ניתן להגיש את הטופס באמצעות הפקס או הדואר האלקטרוני.
 3. מבדיקה שלנו עולה, כי טופס הרישום הראשוני המקוון של שירות התעסוקה קיים **אך ורק בשפה העברית**, וכי ההודעה של המוסד לביטוח לאומי בערבית מפנה לטופס של שירות התעסוקה בשפה העברית.
- אי לכך, ביום 12.3.2020 פנה מר ארז וגנר מנהל סניף ארגון העובדים מען בירושלים אל מר משה בקר, מנהל לשכת התעסוקה בוואדי אלג'וז בירושלים המזרחית, נוכח הרבה פניות של עובדים ערבים שיצאו לחל"ת, וביקש לדעת האם קיים טופס מקוון בשפה הערבית המקביל

לתובע דמי אבטלה בשירות התעסוקה (טופס רישום ראשוני), והאם ההנחיות הקשורות לשירות התעסוקה מפורסמות בשפה הערבית.

ביום 15.3.2020 השיבה גבי נטע זהבי-לוי, מנהלת תחום פניות הציבור בשירות התעסוקה, סמנכ"ל שירות לקוחות, כי ההנחיות של שירות התעסוקה משתנות מעת לעת, וכי לשכות התעסוקה סגורות לקבלת קהל ואין חובת התייצבות. היא הוסיפה עוד, כי פונים יכולים לפנות למוקד שירות לקוחות של שירות התעסוקה ויקבלו מענה בערבית, וצירפה לינק לעדכונים של שירות התעסוקה **בעברית**. באותו יום השיב מר וגנר, כי ההוראות לרישום התייצבות באתר שירות התעסוקה מופיעות בשפה העברית בלבד, וכי לא קיים טופס רישום ראשוני בערבית. הוא הלין עוד, שאתר שירות התעסוקה לא פועל בכלל ולכן אין אפשרות לראות את ההודעות או להגיש מסמכים.

ביום 16.3.2020 השיב מר משה בקר, כי "במידה ודורשי עבודה אינם מצליחים להירשם באתר שימלאו טופס". לתשובתו צורף הטופס בעברית, שכותרתו "הצהרה רישום ראשוני – לתובע דמי אבטלה/הבטחת הכנסה". הטופס שצורף היה בשפה העברית. מחיפוש באתר האינטרנט של שירות התעסוקה, בפעמים המעטות שהוא עובד, עולה כי הטופס לא קיים באתר הן בעברית והן בערבית, ולא ברור למי הפונים אמורים לשלוח אותו ואיך.

4. מבדיקה באתר המוסד לביטוח לאומי עולה, כי גם הטופס המקוון לדמי אבטלה מופיע **אך ורק בשפה העברית**. אמנם, הטפסים הרגילים תורגמו בהתאם להתחייבות המוסד לביטוח לאומי בפני בית המשפט העליון במסגרת בג"ץ 2203/01 אב"י – **האגודה הבינלאומית לזכויות הילד נ' המוסד לביטוח לאומי** (פורסם בנבו, 1.7.2009), ואולם התחייבות זו כללה גם קבלת פניות בשפה הערבית וטיפול בהן. כיוון שהשירות הניתן כיום בעברית הוא מקוון יש להבטיח שיהיה כך גם בערבית, במיוחד בתקופה שכזו, בה אזרחים ותושבים מצופים לצמצם את הקשרים הפיזיים עם אחרים.

5. אין צורך להכביר מילים אודות מעמדה המיוחד של השפה הערבית במדינה והחובות הנגזרות מאותו מעמד וחלות על כל רשות מנהלית. כך במיוחד כלפי תושבי ירושלים המזרחית שרובם אינם שולטים בשפה העברית. אין אף צורך להסביר את חשיבות הנגשת השירות המקוון להגשת תביעת דמי אבטלה למוסד לביטוח לאומי והנגשת טופס הרישום הראשוני של שירות התעסוקה לשפה הערבית – בטופס מקוון, או בטופס רגיל שניתן לשלוח בפקס או בדואר אלקטרוני, במיוחד בימים קשים אלו אשר בהם עשרות ומאות משפחות מוצאים עצמם ללא עבודה וללא מקור פרנסה וזאת בעקבות התפשטות הקורונה.

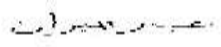
6. לאור האמור לעיל נבקש:

א. לתרגם באופן מיידי לשפה הערבית את הטופס המקוון להגשת תביעת דמי אבטלה באתר המוסד לביטוח לאומי.

ב. לתרגם באופן מיידי את הטופס המקוון לרישום הראשוני לצורך קבלת דמי אבטלה והבטחת הכנסה באתר שירות התעסוקה, ולהעלות את הטופס הידני בשפה העברית והערבית לאתר ולדף הפייסבוק – כך שאפשר יהיה להורידו בקלות בעת נפילת אתר שירות התעסוקה.

- ג. לאפשר לתושבים למלא את הטפסים הרגילים והמקוונים בשפה הערבית, ולטפל בהם תוך זמן סביר.
- ד. לאפשר לתושבים להגיש את הטפסים הידניים בתיבה שתוצב במקום בולט ליד הכניסה לסניף לשכת התעסוקה בוואדי אלג'וז בירושלים, ולאפשר להגישם גם באמצעות דוא"ל ופקס.
- ה. לתרגם את כל ההנחיות והעדכונים באתר שירות התעסוקה שמופיעים בעברית לשפה הערבית.

בכבוד רב,

עביר ג'ובראן דפוור, עו"ד